

มะม่วงอกร่อง ดอนมโนราห์ของดีเหลือน้อย

๐ ตำบลดอนมโนราห์ อำเภอบางคนที จังหวัด
สมุทรสงคราม เป็นตำบลหนึ่งที่มีศักยภาพ
ในด้านพืชผลทางการเกษตร ย้อนไปเมื่อ
30-40 ปีก่อน ตำบลดอนมโนราห์ปลูกข้าว พื้นที่
ส่วนใหญ่เป็นที่นา ต่อมาได้พัฒนายกผืนนาเป็น
ร่องสวน ปลูกยาสูบที่เรียกกันว่ายาจิด เมื่อยาจิด
หมดสมัยนิยม ชาวดอนมโนราห์ก็หันมาปลูกพืช
สวนแทน เช่น พริก หอม กระเทียม มะกรูด มะ
นาว มะพร้าว ส้มโอ และพืชผักอีกหลายชนิด เช่น
ผักคะน้า กวางตุ้ง กะหล่ำปลี ถั่วฝักยาว ผักกาด
หอม หัวไชโป๊ เป็นต้น

ต่อมาชาวสวนดอนมโนราห์ก็พัฒนาไปอีก
โดยปลูกพืชไร่ผสมกับพืชสวน เช่น มันสำปะหลัง
เผือก มัน มะม่วง มะดัน มะไฟ มะเฟือง ละมุด
พุทรา ขนุนและองุ่น ที่รับมรดกมาจากอำเภอดำ
เนินสะดวก จังหวัดราชบุรี เพราะเป็นพื้นที่ติดต่อก
กัน แต่ชาวตำบลดอนมโนราห์ไม่ได้หยุดยังอยู่
เพียงแค่นั้น ได้หันมาปลูกมะม่วงพันธุ์ต่างๆ เช่น
มะม่วงพันธุ์อกร่อง เชี่ยวสวย ฟ้าลั่น เจ้า
คุณทิพย์ และน้ำดอกไม้

แต่ชาวสวนดอนมโนราห์ปลูกมะม่วง
ไม่ได้ปลูกในร่องสวนเหมือนที่อื่นๆ แต่กลับ
ปลูกตามแนวถนนหรือคันกั้นน้ำของร่อง
สวน ซึ่งจะยกผืนดินเป็นร่องสวนเหมือน
คันนายาว แต่สูงกว่าคันนา สาเหตุที่ต้อง
ยกคันให้สูง เพราะป้องกันไม่ให้น้ำท่วมร่อง
สวน เพราะอาจทำให้พืชผักเสียหายได้ หรือ
อีกนัยหนึ่งต้องการไม่ให้น้ำไหลเข้า-ออก
เพราะทำให้ขาดน้ำที่จะหล่อเลี้ยงพืชผักใน
สวน ซึ่งสิ่งนี้เป็นภูมิปัญญาของคนท้องถิ่น
แมกลองนับร้อยๆ ปีที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา

ชาวดอนมโนราห์ปลูกมะม่วงบนหลัง
คันดินเพื่อต้องการกั้นน้ำหนึ่งประเด็น อีกประเด็น
หนึ่งคือไม่ต้องการให้น้ำดินพังทลาย เพราะราก
ต้นไม้ใหญ่สามารถเกาะรัดหน้าดินไม่ให้พังทลาย
จากสายน้ำและสายฝนที่ชะลงมาได้ เมื่อมะม่วง
เติบโตก็ยังสามารถเก็บกินและจำหน่ายได้อีก
ด้วย

มะม่วงที่ชาวดอนมโนราห์ชอบปลูกมาก
คือ มะม่วงพันธุ์ “อกร่อง” มากกว่าพันธุ์อื่นๆ
และมะม่วงอกร่องดอนมโนราห์บอกได้ว่าสุดยอด
อร่อย หอม หวาน เมล็ดเล็ก รับประทานกับข้าว
เหนียวรับรองได้เลยว่าสุดยอดไม่แพ้มะม่วงน้ำ
ดอกไม้ มะม่วงเมืองอื่นๆ ที่ว่าแน่ๆ รับรองได้ว่า
แพ้ที่ดอนมโนราห์

นางจ่านง โพธิ์สุธา อายุ 52 ปี อยู่บ้าน
เลขที่ 88 หมู่ 2 ต.ดอนมโนราห์ อ.บางคนที
จ.สมุทรสงคราม กล่าวว่า เคยนำมะม่วงอกร่อง

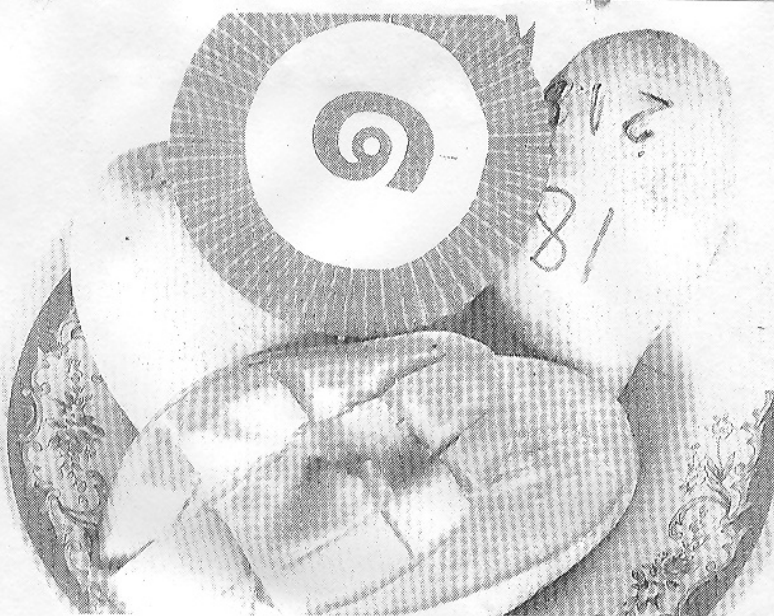
จากดอนมโนราห์ไปประกวดตามสถานที่ต่างๆ
เช่น งานสัปดาห์องุ่นหวาน ที่อำเภอดำเนินสะดวก
จังหวัดราชบุรี ก็ชนะเลิศกลับมา ส่วนงานอื่นๆ ถึง
ไม่ได้รางวัลที่ 1 ก็ต้องติดรางวัลที่ 2 หรือที่ 3 แม้
กระทั่งรางวัลชมเชย เรียกว่าไม่เสียเที่ยว ซึ่งแสดง
ให้เห็นว่ามะม่วงอกร่องดอนมโนราห์มีชื่อเสียงมา
ช้านานแล้ว

น.ส.สุจิตา วิสัยลักษณ์ อายุ 30 ปี อยู่บ้านเลข
ที่ 92 หมู่ 5 ต.ดอนมโนราห์เช่นเดียวกัน กล่าวว่า ได้
เอาผลไม้ต่างๆ ไปประกวดที่งานสัปดาห์องุ่นหวาน
อำเภอดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ปรากฏว่ามะม่วงเชียวสวย
ก็ติดอันดับต้นๆ ไม่แพ้มะม่วงของ อ.ดำเนินสะดวก
จ.ราชบุรี และ อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร

แสดงให้เห็นว่า ต.ดอนมโนราห์เป็นพื้นที่
ปลูกผลไม้ได้ดี ซึ่งนายวันชัย คงงาม นักวิชาการ
ชำนาญการเกษตร 7 สำนักงานเกษตร จ.สมุทร

นักท่องเที่ยว
ชาวต่าง
ชาติก็ชอบ
กินมะม่วง
อกร่องดอน
มโนราห์

นายวันชัย คนงาม นักชำนาญการวิชาการเกษตร 7
สำนักงานเกษตร จ.สมุทรสงคราม ตรวจสอบคุณภาพของ
มะม่วงอกร่องดอนมโนราห์

นักโภชนาการสำนักงานสาธารณสุข จ.สมุทรสงคราม ดู
ความเข้มข้นของสารอาหารจากมะม่วงอกร่องดอนมโนราห์

สงคราม กล่าวว่า จ.สมุทรสงครามเป็นเมือง 3
น้ำ มีทั้งน้ำเค็ม น้ำจืดและน้ำกร่อย ส่งผลให้ผล
หมากรำกไม้ที่สมุทรสงครามอร่อยหมดเกือบทุก
อย่าง ประกวดที่ไหนก็ติดรางวัล เพราะชาวสวนมี
วิธีการการผลิต เช่น ในปัจจุบันใช้ขี้เถ้าแกลบ
ของเหลือใช้มาใส่ต้นไม้รวมทั้งมะม่วงด้วย ทำให้
รสชาติเข้มข้นไม่เหมือนผลไม้เมืองอื่น

มะม่วงอกร่องดอนมโนราห์ก็เช่นเดียวกัน
เกษตรกรได้พัฒนาจากนาข้าวมาเป็นสวน ปลูกลง
พืชผลไม้แทนข้าว ปัจจุบันมะพร้าว น้ำหอมและ
มะพร้าวทำน้ำตาลก็ประสบความสำเร็จ เพราะผู้
บริโภคติดใจในรสชาติที่หอมหวาน

สำหรับท่านที่ชื่นชอบบริโภคข้าวเหนียวมะม่วง
ขอแนะนำให้ลองชิมรสชาติมะม่วงอกร่องของดอน
มโนราห์แล้วจะติดใจ แต่ต้องทำใจ เพราะอาจจะหา
ได้ยากบ้าง เพราะชาวสวนปลูกลงเป็นพืชแซม ไม่ใช่
พืชหลัก อีกปัญหาหนึ่งก็คือน้ำเค็มที่รุกเข้ามา ทาง
ภาครัฐก็ยังหาทางแก้ไขไม่ได้ ทำให้ชาวสวนหลาย
รายหันไปปลูกมะพร้าวกันเป็นจำนวนมาก เพราะ
มะพร้าวทนต่อน้ำเค็มและดินฟ้าอากาศ

สราวุธ ศรีอนันต์ รายงาน